

MOTOR TRVALÉHO RŮSTU: SPOLUPRÁCE S PODNIKY

Ústecká odborná škola se z průměru vyšvihla na špičku

Před takovými šesti roky věřil v její světlou budoucnost asi jen málokdo. Tehdy spíš živořila, než žila. Zato dnes patří k výkladním skříním krajského školství. Střední škola stavební a technická v Ústí nad Labem vsadila – kromě tvrdé pedagogické práce – na velmi sebevědomou spolupráci s oborově příbuznými firmami. A vyšlo jí to.

Skokem z nuly na sto

Úspěch školy samozřejmě nebyl dílem jediného člověka, nicméně nebýt jejího češtináře, kterého v roce 2007 kraj jmenoval do funkce ředitele, troufám si tvrdit, že bych dnes o této škole asi nepsal. Nebo aspoň ne jako o široce respektovaném vzdělávacím subjektu.

Ředitel Střední školy stavební a technické Vítězslav Štefl vzpomíná na rok 2007, kdy usedal na manažerské křeslo. „Ve třídách a učebnách tehdejší Integrované střední školy stavební se neučilo víc než 230 žáků. Dnes jich u nás studuje 950. Ano, je pravda, že jsme se v průběhu uplynulých šesti let sloučili se dvěma ústeckými středními školami, ale nárůst počtu žáků se časem projevil téměř ve všech oborech – v těch, mnohdy skomírajících, které jsme díky optimalizaci převzali a rozšířili o ně svou vzdělávací nabídku, ale i v našich původních.“

Zvýšit počet žáků v oborech, které škola dnes nabízí, nebylo při kulminujícím tlaku negativního demografického vývoje vůbec jednoduché. Navíc jde o profese, které veřejnost obvykle nevnímá jako bůhvíjak atraktivní, to spíš naopak (jejich přehled najdete v rámečku). Přesvědčování rodičů

a jejich potomků o tom, že i v kraji s nejvyšší nezaměstnaností v Česku se může člověk velmi dobře uživit řemeslem nebo technikou, proto bylo denním chlebem vedení školy. A stále je, protože být zkrátka musí.

Páteční školou kraje

Když začátkem roku 2011 rozdělával Ústecký kraj certifikáty s titulem Páteční škola, v řadě sedmi ředitelů přebírajících toto prestižní ocenění V. Štefl nechyběl. Pro něj a pro školu to byl vrchol několikaleté transformace, na jejímž počátku byla obava ze zániku a na konci vstupenka do vybraného klubu.

Páteční školou Ústeckého kraje totiž může být jen několik subjektů, které splní poměrně tvrdá kritéria, například musí připravovat víc než osm stovek žáků denního studia v minimálně dvou úrovních vzdělání, to znamená nabízet „ve velkém“ vyučení i maturitu. Páteční škola by také měla mít uzavřené četné smlouvy o spolupráci při zajišťování odborné praxe, stáží pro žáky i učitele, smlouvy o podpoře žáků při studiu, smlouvy o budoucím zaměstnávání žáků či smlouvy o dalším vzdělávání pedagogů. O široké nabídce volnočasových aktivit, o účasti v desítkách

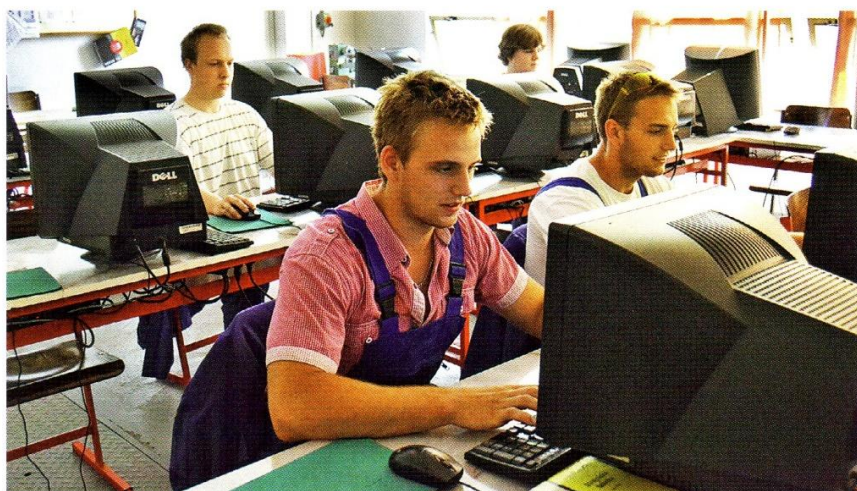
krajských, celostátních soutěží či v evropských projektech anebo o intenzivních mezinárodních vazbách ani nemluvě.

Velká stavební firma – bod zlomu

Počty žáků ve stavebnických oborech napříč Českem trvale klesají nebo stagnují. V průměru. Některé školy však prokletí nezájmu zlomily a na té ústecké to vypadá, že trvale. Jinde o zedníky téměř nezavádí, tady jich najdete v každém ročníku hned plnou třídu. Proč? Zčásti díky krajskému kapesnému, jež mohou získat vedle zedníků i zdejší tesaři, instalatéři, strojní mechanici a nově i obráběči kovů nebo elektrikáři. Největší podíl na úspěchu nejen stavebního oboru, ale vůbec školy jako celku má ovšem spolupráce se zaměstnavateli s Metrostavem v čele.

O unikátním motivačním programu této stavební firmy jsme v UN psali už několikrát. Žák, který je do něj zařazen, získává měsíční stipendium (v prvním ročníku 300 Kč, ve druhém ročníku 450 Kč a ve třetím ročníku 600 Kč), příspěvek na stravu a učební pomůcky, zdarma dopravu do školy, ubytování a celodenní stravování pro mimoústecké žáky v domově mládeže, náradí, pracovní oblečení. Za tři roky studia firma investuje do žáka, který se pro ni učí, až 120 tisíc korun.

„Firma si půl roku před podpisem smlouvy, kterou uzavírají zákonní zástupci žáka, svého budoucího zaměstnance nejprve prověří. To znamená, že spolu s našimi učiteli odborného výcviku vybere ty nejlepší, kterým nakonec dá exkluzivní nabídku: když po vyučení nastoupíte, garantujeme vám perspektivní a dobře placenou práci s možností kariérového postupu. Mohu říct, že až na naprosté výjimky všichni absolventi smlouvu dodrží. Vyplatí se jim to,“ konstatoval V. Štefl s tím, že firma si hlídá žáka i v průběhu studia. Jakmile se objeví nějaké kázeňské problémy nebo potíže ve výuce, okamžitě se vše řeší za účasti zástupce firmy a rodičů.

Stavební gigant ale samozřejmě není jedinou firmou spolupracující se školou. Přehled zaměstnavatelů na školním webu je účtyhodný. Podle V. Štefla by bez nich už škola neexistovala – přímo dotují studium, dodávají materiál, pořádají semináře pro učitele i žáky, zajišťují praktické vyučování...

„Zrovna teď stojíme před podpisem s firmou Mafell, výrobcem strojů a ručního nářadí. Díky připravované smlouvě budou naše dřevobory vybaveny za poměrně vysokou částku zařízením a nástroji, které se navíc vždy po dvou letech vymění za nové. Takový přístup je užitečný pro všechny, žáky, školu i podnik. A taky pro zřizovatele,“ uvedl ředitel Štefl.

Během několika let se podařilo změnit i přístup některých firem ke škole.

„Často se stávalo, že nám zaměstnavatelé Źukali na dveře až ve chvíli, kdy jsme měli žáky v posledním ročníku. Řekl jsem jim, že takhle to nemůže fungovat – co jste za ty tři roky udělali pro školu, která vám připravuje zaměstnance? S vybavením, propagací, náboem, kurikulem? Po pár konferencích se zaměstnavateli se situace obrátila. Samozřejmě stává se, že se některé firmy naváží do odborných škol, jak špatné odborníky připravují. To ale není pravda, respektive je, pokud firmy se školami odmítají spolupracovat. Míř je v současnosti hlavně na straně firem,“ zdůraznil V. Štefl.

Rosteme

Oborovou nabídku v ústecké odborné škole neustále cizelují a zbavují se oborů, které nelze dlouhodobě naplnit. Na druhé straně díky své „páteřní“ síle si mohou bez problémů dovolit otevřít i nepřilíš početnou žakovskou skupinu obráběčů kovů.

„Tento obor je z hlediska zájmu opravdu problémový. Nicméně jednou z výhod

Nabídka studia na Střední škole stavební a technické v Ústí nad Labem

Stavební obory

Čtyřleté studijní obory: Stavebnictví, Technická zařízení budov, Nábytkářská a dřevařská výroba, Operátor dřevařské a nábytkářské výroby, Ekonomika a podnikání.

Třileté učební obory: Instalatér, Truhlář, Truhlářské práce, Tesař, Tesařské práce, Zedník, Zednické práce, Malířské a natěračské práce, Kominík, Umělecký truhlář a řezbář, Pokrývač, Čalouník.

Technické obory

Čtyřleté studijní obory: Technické lyceum, Mechanik seřizovač, Mechanik instalatérských a elektrotechnických zařízení, Mechanik elektrotechnik. **Třileté učební obory:** Autoelektrikář, Elektrikář, Mechanik opravář motorových vozidel, Strojní mechanik, Karosář, Obráběč kovů, Operátor skladování. **Nástavbové studium:** Podnikání.

páteřní školy je, že si může dovolit financovat i obor, v němž naplní místo třídy jen skupinu žáků. A když do něj v jednom roce nenabereme dostatečný počet žáků, nejde o osudovou událost, nikdo není propuštěn a oborová nabídka zůstane zachována,“ poznamenal ředitel.

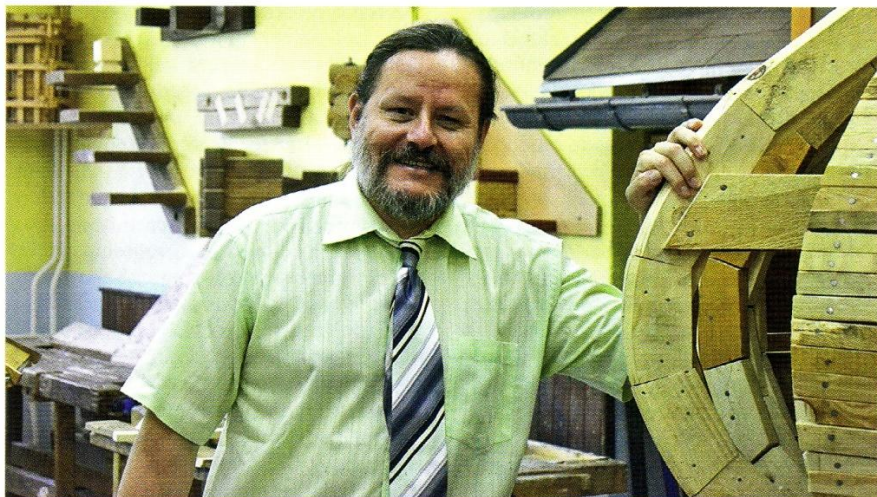
Celkově však škola roste, a to, jak už bylo řečeno, navzdory nepříznivému demografickému vývoji. Dokonce se daří výborně naplňovat i ty obory, které se dostaly pod její křídla po dvojnásobné optimalizaci (s chemickou průmyslovkou a střední školou technickou).

„Takto jsme například zachránili maturitní obor Stavebnictví, který před sloučením živil. Převzali jsme ho s vybavením i pedagogy. A řevnivost při optimalizaci? Nekonal se, protože spojení škol se vždy předjednála. Vzájemně jsme si vše vysvětlili a vyšli si vstříc. Ukázkou bylo sloučení se Střední školou technickou z ulice U Panského dvora. Jsme spolu už tři roky, které potvrdily, že optimalizace byla prospěšná pro všechny, ať po stránce pedagogické nebo ekonomické. Drtivá většina pedagogů si vzala osud školy za svou věc. Všichni tady se snažíme držet hesla – síla, sebevědomí, úspěch,“ dodal V. Štefl.

Za pár let bude i kampus

Termín kampus se vžil spíš pro velké komplexy univerzit než středních škol. Ústí nad Labem ale bude výjimkou. Kampus řemesel, to je vize ředitele Štefla. Díky sloučení se zmiňovanou střední školou U Panského dvora získala škola odloučené pracoviště, které se nachází na mnohem atraktivnějším místě přímo v centru studentského dění. Poblíž najdeme univerzitu, gymnázium, průmyslovku a zdravotnickou školu.

Projekt kampusu řemesel s centrem celoživotního vzdělávání, jehož obsahem je především dostavba a modernizace současného odloučeného pracoviště, je na světě, respektive nachází se v projektové fázi. „Kampus řemesel je prioritou naší i zřizovatele. Tím se završí myšlenka optimalizace v krajském městě – společensky potřebné obory se dostanou pod jednu střechu. Momentálně se pracuje na návrhu vybavení učeben a kanceláří. Počítáme s kapacitou 1100 míst, do nichž se přestěhují žáci ze všech částí současné školy. Jsem přesvědčen, že vybudujeme skutečnou výkladní skříň školství Ústeckého kraje,“ dodal ředitel Štefl. Pásku před novým kampusem řemesel by měl přestřihnout v roce 2018.

Ředitel Vítězslav Štefl se prosadil i jako kytarista (člen kapely Stará škola), skladatel a muzikolog. Je autorem mimo jiné třídílné učebnice Rocková kytara.